

یک روش جدید مبتنی بر رفتار کاربران جهت تخمین بار کاری وب سرورهای شبکه

دکتر محسن کاهانی	سید امین حسینی سنو	معصومه قهرمانی
دانشکده مهندسی دانشگاه فردوسی مشهد	مرکز NAV6 دانشکده علوم کامپیوتر دانشگاه مالزی	مرکز آمار، اطلاعات و امور رایانه ای دانشگاه فردوسی مشهد
Kahani@um.ac.ir	Hosseini@nav6.org	Ghahremani@um.ac.ir:

چکیده - پیش از اینکه یک برنامه(application) تحت وب بر روی سرورهای واقعی در دنیای واقعی با میلیون‌ها کاربر وب قرار گیرد و شروع به سرویس دهی نماید لازم است وضعیت سرور تحت فشار بار کاری واقعی بصورت آزمایشی قرار گیرد تا کارایی سرور و برنامه برای شرایط نهایی ارزیابی گردد. این مقاله روی مدل سازی رفتار کاربر به کمک متدهای داده کاوی، استخراج کلاس‌ترهای مختلف کاری برنامه و تولید پروفایل رفتار کاربران در هر کلاستر مرکز شده است. همچنین از پارامتر زمان تفکر کاربر بعنوان فاکتور اصلی بار کاری استفاده نموده و مدل ریاضی زمان تفکر کاربر را بسته به نوع برنامه کاربردی وی که انتخاب نموده است ارائه می‌نماید و درنهایت با استفاده ازتابع توزیع زمان تفکر کاربر و ماکروهای نوشته شده در مرورگر وب، بارکاری انواع پروفایل کاربران تولید و بسمت برنامه‌های کاربردی موردنظر از سرورهای وب ارسال می‌گردد و وضعیت سرور ارزیابی می‌گردد. در این مقاله از ترافیک منطبق با مدل بدست آمده برای تست میزان توان پاسخگویی سرور واقعی استفاده می‌نماید تا در صورت مناسب نبودن سخت افزار و یا حتی نحوه کدنویسی برنامه‌های تحت وب موجود در آن، به ارائه راهکارهای بهتر پرداخته شود.

کلید واژه - web user modeling, user behavior, load estimation

توصیف بار کاری به تشخیص میزان توان محاسباتی مورد نیاز و شناخت رابطه بین بار و کیفیت سرویس کمک می‌کند. توصیف بار سیستم‌های تحت وب امروزی در طراحی سیستم، پیشنهاد صفحات وب مشابه، کاهش تأخیر و شناخت عکس العمل کاربر و انگیزه‌های او مفید است. برای اینکار باید جزء اصلی بار کاری تعیین گردد و بهتر است به جای پارامترهای وابسته به سیستم، پارامترهای وابسته به بار انتخاب شوند. در این مقاله رفتار کاربر به عنوان جزء اصلی بار کاری درنظر گرفته شده است.

۲- کلاسترینگ داده‌های وب

۱- مقدمه

ارزیابی کارایی سیستم‌های کامپیوترا نیازمند شناسایی بار سیستم است. بار کاری(WorkLoad) مجموعه‌ای است از تقاضاهای اجزاء، که نیازهای مختلفی را روی انواع منابع سیستم قرار می‌دهند. در بسیاری از مطالعات کارایی سیستم، مانند زمان بندی، پیکربندی، طراحی ظرفیت، توزیع بار، تضمین قیاس پذیری سیستم، پیشگویی(Prediction) رفتار کاربر، پیشنهاد(Recommendation)، کلاسیفیکیون(Recommender)، فیلترینگ(Filtering) و فیلترینگ(Classification) برای ارزیابی بار کاری سرورهای وب ابتدا باید به شناخت رفتار کاربران برنامه‌های وب پرداخت.

۲-۲- الگوریتمهای کلاسترینگ Session ها

این الگوریتمها شامل کلاسترینگ مبتنی بر شباهت، کلاسترینگ مبتنی بر عمومی سازی، کلاسترینگ احتمالی و کلاسترینگ مبتنی بر مدل هستند [۳][۶] که در این مقاله از کلاسترینگ مبتنی بر مدل استفاده شده است.
کلاسترینگ مبتنی بر مدل. در این روش، برازش بین داده‌های داده شده را بدست می‌آورند و یک مدل ریاضی را بهینه می‌کنند و بر این فرضیه استوار است که داده‌ها بر طبق یک توزیع احتمال تولید شده اند. مشکل کلاسترینگ مبتنی بر مدل، پیدا کردن ساختار و پارامترهای مدل برای ساختاری با بهترین برازش داده‌ها، می‌باشد.

۳-۲- توصیف بار کاری سیستم های کامپیووتری

تکنیک‌های توصیف. تکنیک‌های توصیف به دو گروه اصلی ایستا و پویا تقسیم می‌شوند.

تکنیک‌های ایستا. ویژگی‌های ذاتی بار مانند کلاس‌های تراکنش، ارتباط بین پارامترهای بار و تفرق اجزاء را که در طول زمان بدون تغییر هستند بررسی می‌کنند. که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- **آمار توصیفی.** استفاده از این تکنیک‌ها در توضیح کیفیت پارامترهای بار مانند مرکز آنها (میانگین)، وسعت توسعه آنها (پراکندگی یا واریانس) و چگونگی ارتباط آنها با یکدیگر (همبستگی) کمک می‌کنند.

- **هیستوگرام های تک پارامتری.** یک هیستوگرام، نمایش ویژوال یک پارامتر است به گونه‌ایکه محدوده مقادیر به بازه‌هایی با نام bin تقسیم می‌شود.

- **هیستوگرام های چندپارامتری.** هیستوگرام‌های چندپارامتری نشان دهنده ارتباط بین پارامترهای باری مختلف هستند. توزیع n پارامتر باری را می‌توان توسط یک ماتریس یا هیستوگرام نشان داد.

۱۰ بعدی نشان داد.

گروه بندی اشیاء وب به صورت کلاس‌هایی که اشیاء مشابه در یک کلاس و اشیاء متفاوت در کلاس‌های متفاوت قرار گیرند، کلاسترینگ نامیده می‌شود که اینکار موجب کشف الگوهای توزیع و رابطه بین صفات داده‌ها و بکارگیری یادگیری غیر مدیریتی می‌گردد [۳][۶]. از امتیازات کلاسترینگ داده‌های وب که موجب گروه بندی داده‌های وب می‌شود می‌توان به افزایش دسترسی به اطلاعات وب، کاهش مسیرهای پیمایش کاربر در وب، بهینه سازی سرویس دهی تقاضای کاربران، بهینه سازی اکتساب اطلاعات، بهینه سازی ارائه محتوا در وب، درک رفتار کاربران در پیمایش وب، مجتمع‌سازی استانداردهای ارائه داده‌های مختلف و توسعه دادن شیوه‌های سازماندهی اطلاعات اشاره کرد.

أنواع کلاسترینگ در وب [۶][۵][۱۲] عبارتند از:

- کلاسترینگ سلسله مراتبی

- کلاسترینگ بخشی

- کلاسترینگ احتمالی

- کلاسترینگ مبتنی بر گراف

- کلاسترینگ فازی

- کلاسترینگ مبتنی بر شبکه‌های عصبی

- روش‌های هیبرید

- ۲- کلاسترینگ Session های کاربر

در این روش، مجموعه‌ای از Session ها که ویژگی‌های یکسان دارند گروه بندی می‌شوند. از مزایای این کار می‌توان، کشف گروه‌هایی از کاربران با الگوهای رفتاری مشابه، یافتن گروه‌هایی از صفحات با محتوا مرتبط را نام برد که نتایج آن در خصوصی سازی وب، درک چگونگی استفاده کاربران از وب-سایت، یافتن صفحاتی که بصورت دوره‌ای توسط کاربران وب قابل دسترسی هستند، بهبود نقشه وب سایت، توسعه سیاستهای کش کردن وب و پیش واکشی آنها، پیشنهاد صفحات مرتبط و جمع آوری اطلاعات تجاری درباره رفتار کاربران وب مفید است.

- استنتاج short-term و در زمانیکه داده ها بدون تغییر هستند مفید است.
- **متدهای رگرسیون.** با استفاده از متدهای رگرسیون، می توان مقدار یک متغیر را که متغیر وابسته خوانده می شود بصورت تابعی از متغیرهای دیگر که متغیرهای مستقل خوانده می شوند پیشگویی کرد.
- **گراف های رفتار کاربر (User Behavior Graph)** یک UBG، گراف احتمالی است که نودهایش نشانگر انواع دستورات انجام شده توسط کاربر و کمان هایش نمایانگر انتقال از یک دستور به دستور دیگر در یک Session کاربر می باشدند.
- **گرامر مستقل از متن احتمالی (Probabilistic Attributed Context Free Grammer)** یک PACFG می تواند دیدگاه بین لایه های مختلف سیستم را بصورت سلسله مراتبی ترجمه کند [۷][۱۱].
- **سیستم های Client/Server.** این سیستم ها شامل Client هایی هستند که از طریق شبکه به سرور متصل شده اند.

در این مقاله، روشی جهت تخمین بار کاری سرور وب با استفاده از مدل سازی رفتار کاربر ارائه گردیده است و رفتار کاربر به عنوان جزء اصلی بار کاری درنظر گرفته شده است. گرفته شده و از تکنیک های کلاسترینگ برای کشف گروههایی از کاربران با الگوهای رفتاری مشابه استفاده گردیده است. تکنیک بکار رفته، کلاسترینگ مبتنی بر مدل می باشد که در این روش، برآذش بین داده های داده شده بدست می آیند و بر این فرضیه استوار است که داده ها بر طبق یک توزیع احتمال تولید شده اند.

در ادامه این مقاله در بخش ۳ مروری بر کارهای مشابه انجام شده قبلی داریم. بخش ۴ به بیان تفضیلی مدل

آنالیز جزء اصلی. PCA، یک پروسه تکرارشونده است به گونه ایکه اولین جزء به شکلی انتخاب می شود که واریانس تابع خطی پارامترهای منتقل شده اول را افزایش دهد. جزء دوم به گونه ای انتخاب می شود که واریانس باقیمانده را افزایش دهد و به همین ترتیب الى آخر.

- **کلاسترینگ.** یکی از وفقی ترین تکنیک های توصیف بار کاری است [۳][۵][۶][۱۲]. در کلاسترینگ، گروه های همسکل یا کلاس ها یا اجزاء بار بر اساس شباهت نیاز آنها به منبع مشخص می شوند. عموماً متدهای کلاسترینگ را می توان به سلسله مراتبی یا غیر سلسله مراتبی تقسیم کرد.

تکنیک های پویا. روی توصیف رفتار بار و روش های تغییر آن در طول زمان تمرکز می کنند. عموماً این تکنیک ها داده های گذشته بار را آنالیز و رفتار آینده آن را استنتاج می کنند. که از آن جمله می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- **مدل های مارکوف.** این مدل با یک ماتریس انتقال بیان می شود که در آن احتمال حرکت به وضعیت بعدی از وضعیت فعلی نشان داده شده است. به راحتی می توان از روی این ماتریس انتقال، دیاگرام انتقال حالت را رسم کرد [۲].

- **شبکه های عصبی.** شبکه های عصبی برای بدست آوردن پیشگویی های خوب در برخی حالات استفاده می شوند [۹]. با داشتن d مقدار اخیر یک سری زمانی، شبکه عصبی، می تواند $d+1$ مقدار بعدی را پیشگویی کند.

میانگین متحرک(Moving Average). یکی از تکنیک های ساده پیشگویی است که مقدار بعدی، میانگین مقادیر قبلی است. اگر داده ها تقریباً بدون تغییر باشند یعنی تغییرات کمی داشته باشند، این متد نتایج خوبی را نشان می دهد

- **هموارسازی نمایی(Exponential Smoothing).** مشابه میانگین متحرک است. این روش برای

[۴] برای بدست آوردن مدلی از نقش کردن دیدگاه‌های کاربرگرا به متدهای ارسال شده وب سرور استفاده می‌شود. PACFG برای پوشش دادن هر فرمی از فعالیت وب (یعنی مرورگرهای مختلف، پروتکل‌های مختلف، اپلت‌های جاوا و ...). کافی است. همچنین می‌تواند برای تعریف ستاریوهای بدترین حالت مانند نشان دادن رفتار سیستم زیر بار سنگین استفاده شود [۱۴]. Pariag, Brech در ۲۰۰۷ مطالعه‌ای بر روی مقایسه کارایی وب سرورها از نظر معماری انجام دادند و سه مدل معماری μServer (معماری مبتنی بر thread) و Knot Server (معماری مبتنی بر ارتباطات event)، event Pipelined Server انجام دادند که در نهایت مدل pipeline با کارایی بهتر ظاهر شده بود و آنها یک سرور مبتنی بر pipeline Attere, Wnuk ساده شده را پیاده سازی نمودند. در ۲۰۰۶ [۱۵]، مقاله‌ای در ارتباط با روش‌های دست یابی به فعالیت‌های کاربران وب و ارائه روشی جهت دنبال کردن حرکات کاربران در برنامه‌های تحت وبی که بار زیادی از جواواسکریپت دارند، بدون نیاز به اعمال تغییراتی روی ماشین سرور و یا کاربر، ارائه نمودند که از نتایج آن می‌توانستند در ارزیابی کارایی سرور وب استفاده نمایند.

۴- مدل پیشنهادی

برای بررسی وضعیت وب سرور باید روی بخشی از بار که از اهمیت خاصی برخوردار است و باعث اوج بار کاری سرور می‌شوند، تمرکز کرد. از بین پارامترهای موجود در سنجش وضعیت باری وب سرور و رفتار کاربر، زمان سپری شده برای دیدن یک صفحه مقیاس خوبی برای سنجش علاقه کاربر به آن صفحه و نیز محاسبه طول Session است. در کلاسترینگ Session کاربران، مجموعه‌ای از Session‌های آنان با ویژگی‌های یکسان، گروه بندی می‌شوند. از مزایای این کار می‌توان، کشف گروههایی از کاربران با الگوهای رفتاری مشابه و یافتن صفحاتی با محتوای مرتبط، براساس تعداد ارجاعات کاربر به آن صفحه، را در نظر گرفت.

پیشنهادی این مقاله می‌پردازد. در بخش ۵ محیط پیاده‌سازی مدل ارائه شده معرفی گردیده و نتایج آنالیز و ارزیابی مدل در بخش ۶ شرح داده شده است و در نهایت در بخش ۷ نتیجه گیری کلی از این مقاله بیان گردیده است.

۳- کارهای وابسته قبلی

[۸] در ۱۹۹۸ مطالعه‌ای روی کیفیت سرویس یک سرور تجارت الکترونیک انجام داده اند. آنها تمام سرور تجارت الکترونیک را تحت بارهای کنترل شده مختلف مورد مطالعه قرار دادند و زمان‌های پاسخگویی را برای کلاس‌های مختلف بار کاری مطالعه کردند. آنها برای نشان دادن اینکه زمان میانگین پاسخ می‌تواند یک پیشگویی خوب برای ۹۰ درصد زمان‌های پاسخ باشد، از یک مدل تحلیلی ترکیب شده با دانش تجربی از رفتار سرور استفاده کردند. آنها در ابتدا تصمیم گرفتند از مدل‌های صف‌بندی لایه‌ای (LQM) (Layered Queuing Model) و متدهای لایه‌ها (Methods Of Layers) (MOL) برای مدل کردن سیستم استفاده کنند [۱۳]. Pirrolli و Pitkow در ۱۹۹۹ [۱۰]، Pirrolli و Pitkow در ۱۹۹۶ [۱]، Williamson در ۱۹۹۶ مطالعه‌ای از ویژگی‌های بار کاری و بار ارائه کردند که روی جنبه‌های ثابت بار کاری یعنی ویژگی‌هایی که در تمام مطالعات مجموعه داده اعمال می‌شود، تمرکز می‌کند. ۶ مجموعه داده متفاوت در این مطالعه استفاده شدند: ۳ مجموعه از محیط‌های آکادمیک، ۲ تا از سازمان‌های تحقیقات علمی و یک مجموعه از ارائه دهنده‌گان تجارت الکترونیک. با بکارگیری چندین تکنیک آماری، ۱۰ مورد ثابت شناسایی شد. این ثابت‌ها مهم فرض شدند زیرا برای تمام وب سرورهای اینترنت صادق بودند. Kotsis در ۱۹۹۷ روشی را برای تولید یک پروفایل از تقاضاهای ارسال شده به وب سرور مانند دستورات GET و POST ارائه کرد.

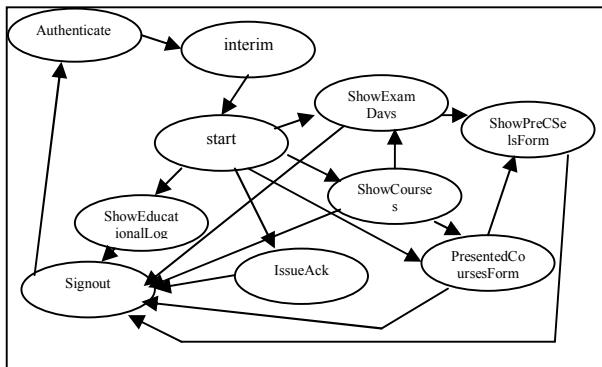

اولین همایش فناوری اطلاعات، حال، آینده

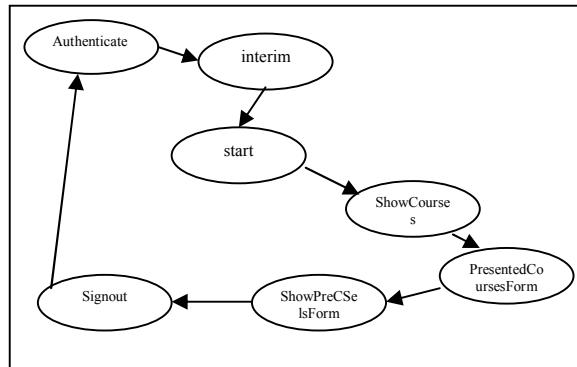

شامل انتقالات بین این حالت‌هاست. به هر انتقال یک احتمال نسبت داده می‌شود بنابراین کلاسترها مختلط کاربران ممکن است با انواع CBMG‌ها با احتمالات انتقالی متفاوت توصیف شوند. با تحلیل CBMG مقیاس‌های مفیدی مانند میانگین طول Session، مدت زمان تفکر کاربر در آن وضعیت و غیره بدست می‌آید.

متدولوژی مدلینگ بر مبنای دو الگوریتم است که ابتدا خروجی حاصل از پروسه تحلیل درخواست‌ها بعنوان ورودی به الگوریتم اول داده می‌شود و یک Log Session تولید می‌گردد. الگوریتم دوم Session‌ها را بعنوان ورودی دریافت و یک تحلیل کلاسترینگ انجام می‌دهد. در نتیجه مجموعه‌ای از CBMG‌ها تولید می‌گردد. سپس با کمک تکنیک‌های آماری، تابع توزیع زمان تفکر یا بیکاری کاربر در هر حالت تخمین می‌گردد.

در این مقاله از کلاسترینگ مبتنی بر مدل استفاده شده است که در آن، برآش بین زمان‌های تفکر محاسبه شده از روی درخواست‌های وب، انجام می‌شود و یک مدل ریاضی را بهینه می‌کنند و بر این فرضیه استوار است که زمان‌های تفکر از یک توزیع احتمال تبعیت می‌کنند. در مدل‌سازی از آمار توصیفی که یکی از وفقی ترین تکنیک‌های توصیف بار کاری است و UBG استفاده گردیده که گراف احتمالی است که نودهایش نشانگر انواع عملیات انجام شده توسط کاربر و کمان‌هایش نمایانگر انتقال از یک صفحه به صفحه دیگر در یک Session کاربر می‌باشد. از تکنیک‌های کلاسترینگ برای تعیین کاربران و گروه‌های همشکل و کاهش داده‌های جمع‌آوری شده استفاده شده است. دنباله‌های مجاز تقاضاهای کاربر با یک گراف انتقال حالت با نام گراف مدل رفتار مشتری (Customer Behavior Model Graph)(CBMG) توصیف می‌گردد که این گراف برای هر حالت ممکن یک نod دارد و

شکل ۱: نمونه‌هایی از CBMG‌های حاصل از درخواست‌های کاربران یکی از سیستم‌های مورد تست در دانشگاه مشهد.

توجه به اطلاعات جمع آوری شده در مراحل جمع آوری اطلاعات، که یکی از آنها شناسه و رمز کاربر است، الگویی به کاربر اختصاص داده می‌شود و کاربر به آن سیستم وارد می‌شود. زمانیکه یک کاربر وارد یک وب سایت می‌شود، Session او به یکی از کلاسترها می‌شود. با این فرض که مشابهی دارد تخصیص داده می‌شود. با این فرض که Session کاربر در یک کلاستر واقع است، تقاضای بعدی او در آن Session برطبق توزیع احتمال نسبت داده شده به

همچنین یکی از نتایج بررسی CBMG‌ها و تحلیل رفتار کاربران سیستم‌ها، ایجاد پروفایل‌های عملیات کاربران می‌باشد.

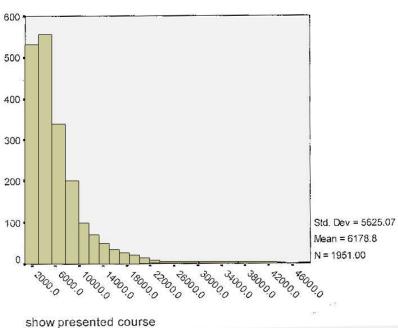
پس از بدست آوردن اطلاعات لازم با اجرای ماکروی نوشته شده برای مرورگر وب (فایرفاکس)، به تعداد موردنظر کاربر فرضی تولید و برای کار کردن با برنامه تحت وب یکی از سیستم‌های موجود انتخاب می‌گردد. بعد از انتخاب برنامه تحت وب مورد نظر، در صورت لزوم به Login کردن کاربر، با

اولین همایش فناوری اطلاعات، حال، آینده

با بررسی اطلاعات حاصل از برآورد، مشاهده شد که در چرخه‌هایی از کار با برنامه وب که رفتار کاربر در سیستم بصورت محاوره ای است، مدل رفتاری از توزیع Lognormal و در بخش‌های غیرمحاوره ای از توزیع Exponential تبعیت می‌کند.

شکل ۲: هیستوگرام داده‌های باقیمانده لینک PresentedCourse1 بعد از حذف داده‌های پرت از یکی از سیستم‌های وب دانشگاه

با توجه به شکل ۲ به این نتیجه رسیدیم که تقریباً یک نمودار هیستوگرام توزیع Log normal است و همچنین نحوه توزیع زمان‌ها نیز همانند توزیع Log normal می‌باشد که تابع توزیع آن بصورت (۱) است.

$$F(x) = \frac{1}{1 + e^{-\gamma} x^{-\delta}} \quad \delta > 0, -\infty < \gamma < \infty \quad (1)$$

shape : δ , scale : $\exp(-\gamma / \delta)$

که برای اثبات این فرض نمودار P-P Plot رسم گردید که خروجی تحلیل آن به صورت (۲) است.

P Plot
 MODEL: MOD_10
 Distribution tested: lognormal
 Proportion estimation formula used: Blom's
 (۲)
 Rank assigned to this: Mean
 For variable SHOWPRES...
 Lognormal distribution parameters estimated: scale = 4690.6221 and shape = 0.71420246

آن کلاستر تولید می‌شود. سپس با توجه به نوع عملکرد برنامه تحت وب که می‌تواند محاوره ای یا غیرمحاوره ای باشد زمان تفکر کاربر در هر بخش از برنامه، طبق تابع توزیع محاسبه شده در بخش مدلینگ برای او منظور می‌گردد. به همین ترتیب نمونه‌های مختلف این کار به تعداد کاربران موردنیاز برای سیستم‌های مختلف، تولید و بسمت سرور ارسال می‌گردد و توان وب سرور ارزیابی می‌گردد.

۵- محیط پیاده سازی

شبکه اترنت دانشگاه فردوسی مشهد، ایران، شامل چند وب سرور حاوی اطلاعات دانشجویی، سیستم پرسنلی، وب سایت دانشگاه و موارد دیگر و نیز چند صد ماشین و چند هزار کاربر که از طریق ماشین‌های مختلف مشغول کار با برنامه تحت وب موجود بر روی سرور می‌باشند، به عنوان Case Study انتخاب گردیده است و آزمایش مدل ارائه شده در چنین محیطی صورت گرفته است. برای بررسی رفتار کاربران و تشخیص کلاسترها، نیاز به داشتن اطلاعات زیادی از رفتار کاربران در زمان‌های مختلف کار با سیستم می‌باشد. سرویس Apache در لینوکس برای سرویس دهی تقاضاهای وب می‌باشد.

مدل ارائه شده بر روی درخواست‌های جمع آوری شده کاربران تعدادی از سیستم‌های وب، در بازه دو هفته‌ای آزمایش گردید و نتایج آزمایشات و نمودارهای حاصل حاکی از این می‌باشد که در برنامه‌های محاوره ای، مدل رفتار کاربر از توزیع Lognormal و در برنامه‌های غیرمحاوره ای از توزیع Exponential تبعیت می‌کند. برای بررسی صحت آزمایشات و مدل، همین آزمایشات بر روی درخواست‌های تولیدی در دو هفته دوم همان سرورها و نیز روی درخواست‌های رسیده به چند وب سرور دیگر انجام گرفت، که آنالیز تحلیل و نتایج آن در قسمت بعد آورده شده است.

۶- نتایج، آنالیز و ارزیابی مدل

اولین همایش فناوری اطلاعات، حال، آینده

با توجه به نمودار شکل ۴ که تقریباً یک نمودار هیستوگرام توزیع Exponential است و همچنین نحوه توزیع زمان‌ها که همانند توزیع Exponential می‌باشد می‌توان تابعی را برای این حالت به صورت (۳) نوشت.

$$F(x) = 1 - e^{-(x-\alpha)/\beta} \quad x \geq \alpha, \beta > 0$$

scale: β
(۳)

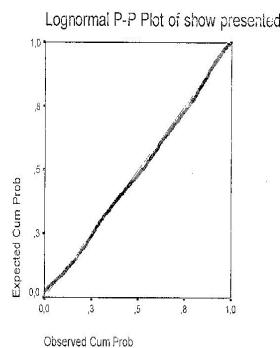
از اطلاعات بدست آمده در آزمایشات چنین استنباط گردید که توزیع دارای یک پارامتر scale=0.00005993 می‌باشد که به کمک آن تابع توزیع تجمعی داده‌ها به منظور مقایسه با توزیع یکنواخت توسط آزمون کولوموگروف-اسمیرنوف مورد استفاده قرار می‌گیرد. در جدول زیر خلاصه‌ای از اطلاعات مربوط به ترافیک تولید شده در مدت زمان ۱۵ دقیقه، ارائه می‌گردد.

جدول ۱: جزئیات ترافیک تولید شده توسط برنامه شبیه ساز

تعداد تقاضا برای نود میانگین زمان تفکر	تعداد کاربر تولید شده زمان تفکر بر ms حسب			
۲۵۰۰/۱۱۲	۳۴۷۹/۴۸	۵۵۵۲/۱۱	۸۷۷/۵۶	۸۳

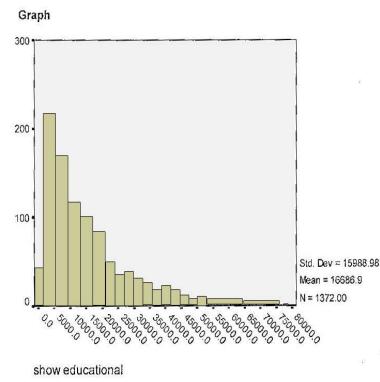
[۱۶] در مقاله خود سعی P Barford, M Crovella در مدل سازی سرور و توصیف پارامترهایی همچون توزیع سایز فایل‌های سرور، توزیع سایز تقاضاهای مرجع صفحات، محلی یا عمومی بودن صفحات و مدت زمان بیکاری کاربران نموده اند و مقایسه‌ای روی بار سرورهای surge با دیگر وب سرورها انجام دادند در این مقاله تلاش شد روی رفتار کاربر در دو دسته کلی برنامه‌های وب محاوره‌ای و غیر محاوره‌ای مطالعه و آزمایش انجام پذیرد و میزان توان سرور واقعی و برنامه کاربردی موجود در آن ارزیابی گردد تا در صورت مناسب بودن سخت افزار و یا حتی

از اطلاعات داده شده در (۲) چنین استنباط گردید که توزیع Log normal دارای دو پارامتر scale=4690.6221 و Shape=71420246 می‌باشد که به کمک آن تابع توزیع تجمعی زمان‌ها به منظور مقایسه با توزیع یکنواخت توسط آزمون کولوموگروف-اسمیرنوف مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شکل ۳: نمودار p-p plot داده های لینک PresentedCourse1

با توجه به نمودار p-p plot شکل ۳ به این نتیجه دست یافته‌یم که نمودار داده‌ها تقریباً منطبق بر خط مستقیم است. لذا توزیع داده‌ها Lognormal است. در بخش زیر نمونه‌ای از آزمایشات انجام شده بر روی صفحاتی که جنبه محاوره‌ای ندارند آورده شده است.

شکل ۴: هیستوگرام داده های باقیمانده لینک ShowEducationalLog بعد از حذف داده های پرت

CBMG های بدست آمده از کاربران سیستم های مختلف و مقایسه آنها با گراف های درنظر گرفته شده توسط برنامه نویسان سیستم می توان به بهبود قسمت های مختلف سایت پرداخت به گونه ایکه مطابق با رفتار عموم کاربران در پیمایش صفحات شوند. یکی دیگر از ایده ها، آموزش برنامه شبیه ساز برای یادگیری قسمت های مختلف سایت می باشد. جهت انجام این کار، بخشی به نرم افزار شبیه ساز افزوده می شود که با پیمایش سایت به ساختار کلی آن پی برد و تمام CBMG های ممکن را ایجاد نماید تا در مرحله ایجاد بار بر روی سرور از آنها استفاده نماید، همچنین می توان از مدل ارائه شده جهت پی بردن به بار کاری سرورهای دیگر مانند ftp یا mail استفاده کرد.

۸. منابع

- [1]. ARLITT, M. AND WILLIAMSON, C. 1996: Web Server Workload Characterization: The Search for Invariants. In Proc. Of SIGMETRICS '96, (May 1996), 126-137.
- [2]. CALZAROSSA, M. AND SERAZZI, G. 1985: A Characterization of the Variation in Time of Workload Arrival Patterns. In IEEE Trans. On Computers 34, 2, 156-162.
- [3]. ELMS, C. 1980: Clustering - One method for Workload Characterization. In Proceedings of the International Conference on Computer Capacity Management, San Francisco, Calif., 1980.
- [4]. FU, K. 1974: Syntactic Methods in Pattern Recognition, Academic Press.
- [5]. HARTIGAN, J. AND WONG, M. 1979: A K-means Clustering Algorithms. In Applied Statistics 28, 100-108.
- [6]. JAIN, A., MURTY, M., AND FLYNN, P. 1999: Data Clustering: A Review. In ACM Computing Surveys 31, 3, (Sept. 1999), 264-323.
- [7]. KOTHSIS, G., KRITHIVASAN, K., AND RAGHAVAN, S. 1997: A Workload Characterization Methodology for WWW Applications. In Proc. of International Conference on The Performance and Management of Complex Communication Networks (PMCCN'97), 145-159.
- [8]. KRISHNAMURTHY, D. AND ROLIA, J. 1998: Site Walker – A Tool Supporting Performance Characterization and Capacity Planning for Electronic Commerce Systems. In Proc. of The

نحوه کدنویسی برنامه های تحت وب موجود در آن، به ارائه راهکارهای بهتر پرداخته شود. از سوی دیگر در بسیاری از کارهای سابق، یک سیستم خاص بعنوان مثال سرور تجارت الکترونیک [۸] یا مالتی مدیا مورد بررسی قرار گرفته است و به توصیف پارامترهای ترافیکی آنها پرداخته شده است، ولی در این مقاله، برنامه های تحت وب سازمانی همچون دانشگاه فردوسی مشهد، ایران، از لحاظ نوع برخورد و رفتار کاربر با سیستم، مورد مطالعه قرار گرفتند و از پارامترهای مربوط به سرور استفاده ای نشد بلکه برای بدست آوردن مدل دقیقی از رفتار کاربران، زمان تفکر کاربران در هر یک از مسیرهای سیستم بعنوان فاکتور اصلی بار درنظر گرفته شد و سعی شد مدل ریاضی ترافیکی هر گروه از این برنامه ها با توجه به ترافیک کاربران واقعی بدست آید و در نهایت از نتایج بدست آمده و به کمک ماکروهای نوشته شده اقدام به تست هر برنامه تحت وب جدید سازمان استفاده گردید.

۷- نتیجه گیری

در این مقاله، روشی برای تخمین بار کاری وب سرور با استفاده از مدل سازی و کاربر در برنامه های تحت وب ارائه گردید. جهت ارزیابی بار کاری سرورهای وب ابتدا به شناخت رفتار کاربران برنامه های وب پرداخته شد. در این مقاله رفتار کاربر به عنوان جزء اصلی بار کاری درنظر گرفته شد و زمان سپری شده برای دیدن یک صفحه بعنوان مقیاس خوبی برای سنجش علاقه کاربر به آن صفحه و پارامتر خوبی جهت مدل سازی انتخاب گردید. کاربر بعنوان کوچکترین واحد مدل رفتار کاربر درنظر گرفته شد و از تکنیک های کلاسترینگ برای کشف گروههایی از کاربران با الگوهای رفتاری مشابه استفاده گردید. تکنیک بکار رفته، کلاسترینگ مبتنی بر مدل بود که در این روش، برآش بین داده های داده شده بدست آمدند و بر این فرضیه استوار است که داده ها بر طبق یک توزیع احتمال تولید شده اند.

از نتایج بدست آمده در این مقاله که یکی از آنها مدل رفتار کاربر در برنامه های تحت وب می باشد و با بررسی

اولین همایش فناوری اطلاعات،
حال، آینده

- [13] ROLIA, J. AND SEVCIK, K. 1995: The Method of Layers. In IEEE Transactions on Software Engineering 21, 8 (August 1995), 689-700.
- [14] D Pariag, T Brecht, A Harji, P Buhr, A Shukla, D R Cheriton ,2007 : Comparing the performance of web server architectures. In ACM SIGOPS Operating Systems Review
- [15] R Atterer, M Wnuk, A Schmidt ,2006 : Knowing the user's every move: user activity tracking for website usability evaluation and implicit Interaction. In Proceedings of the 15th international conference on World 2006
- [16] P Barford, M Crovella 1998: Generating representative Web workloads for network and server performance evaluation. In Proceedings of the 1998 ACM SIGMETRICS joint international IFIP International Working Conference on Electronic Commerce '98 (Industrial Track), Hamburg, Germany, (June 1998).
- [9]. MEHROTRA, K., MOHAN, C., AND RANKA, S. 1997: Elements of Artificial Neural Networks, Cambridge, Massachusetts, MIT Press, (1997).
- [10]. PITKOW, J. AND PIROLI, P. 1999: Mining Longest Repeating Subsequences to Predict the World Wide Web Surfing. In Proc. of USITS' 99: The 2nd USENIX Symposium on Internet Technologies & Systems, Boulder, Colorado, USA, (October 1999). (September 2000).
- [11]. RAGHAVAN, S., VASUKIAMMAYAR, D. AND HARING, G. 1994: Generative Networkload Models for a Single Server Environment. In Proc. ACM SIGMETRICS Conf., 118—127.
- [12]. ROHLF, F. 1998: Algorithm 76- Hierarchical Clustering Using the Minimal Spanning Tree. In The Computer Journal 16, (1973), 93-95.